

Bakalářská práce FHS UK 2013

Michaela Volná: Role zbraní v staroseverské literatuře

posudek vedoucího práce

Předkládaná bakalářská práce z oblasti literární vědy se snaží analýzou vybrané staroseverské literatury zodpovědět otázku, jakou roli hrály v jednotlivých kontextech různé zbraně. Primárním zdrojem je Starší Edda (písně mytologické i hrdinské), Eddica minora a v češtině dostupné ságy o dávnověku.

Práce obsahuje tři úvodní kapitoly, které vycházejí ze sekundární literatury a které mají teoreticky připravit terén pro stěžejní výkladovou část. Ta zahrnuje cca polovinu rozsahu celé práce a zahrnuje vlastní rozbor primární literatury z hlediska daného tématu a její interpretaci na základě sekundární literatury. V závěru jsou krátce shrnuty výsledky zkoumání.

Kapitola první stručně, nicméně dostatečně vymezuje zkoumanou dobu historicky. Následující oddíl je jakýmsi souhrnem témat germánské mytologie. Ne všechny uvedené informace jsou pro pochopení dalšího výkladu nezbytné a na mnohé ze zde uvedených tezí existuje v odborné literatuře více pohledů, nicméně je vidět, že se studentka s podhoubím studované kultury seznámila, a to pro účely bakalářské práce dostatečně. Kapitola o archeologických nálezech má i v literárněvědné práci jistě své opodstatnění a v interpretaci výsledků pak také hraje roli. Přestože jde o kapitolu úvodní, nikoli o vlastní analýzu, a není tudíž třeba na ni klást zásadní důraz, je zde třeba konstatovat, že zdaleka ne všechna fakta v ní uvedená jsou archeologické nálezy, najdeme i údaje pocházející čistě z literatury, které by patřily do jiné části práce.

V otázce práce se sekundární literaturou by bylo žádoucí kritičtější zacházení. Není možné všechny informace stavět na stejnou rovinu a používat stejně, vždy je třeba chápat, z jakého kontextu pocházejí, aby se ve vědecké práci bez dalšího komentáře nevyskytovala encyklopedická zjednodušení, závěry marxistické historiografie či okultní úvahy. Nicméně zde jde jen o nebezpečí skrytá ve výběru přeložené sekundární literatury, žádná z uvedených hrozeb výsledky práce neovlivnila. Navíc je vidět, že použité knihy studentka evidentně poctivě pročetla.

Jádro práce ukazuje, že studentka prostudovala pečlivě i zmíněnou primární literaturu a vyhledala všechna místa, která se ke zbraním nějak vztahují. Nejprve rozebrala eddické písně mytologické, následně písně hrdinské a s nimi související básně dochované jinde (Eddica minora), přičemž v rámci příběhu o Sigurdovi sahá i ke dvěma ságám o dávnověku s toutéž tematikou. Logika výběru zkoumané literatury není nikde explikována, což by si čtenář např. v úvodu jistě zasloužil. Rozbor však ukazuje, že studentka dokázala dostát úkolu, který si vytyčila: ve zkoumaném materiálu dokázala nalézt smysluplné souvislosti v rámci vytyčeného tématu, což považuji za stěžejní při hodnocení

práce. Závěr by pak mohl mít jasnější myšlenkovou strukturu bez odboček a příkladů.

Po stránce formální je práce upravena pečlivě (někdy až příliš, viz ISBN u každé citace), překlepů je minimum a i po stránce jazykové je napsána čtivou, bohatou češtinou, kde jen občas zarazí chybná interpunkce. Zřejmě pod vlivem nejednotnosti v sekundární literatuře došlo na pár místech k převzetí nominativní koncovky ve jménech (hersirů, Leifuru, Sleipnir), nicméně v interpretační části je zacházení s hojnými vlastními jmény konsekventní a ukazuje i na znalosti staroseverské gramatiky.

Celkově lze konstatovat, že se studentka seznámila s časově i myšlenkově relativně vzdálenou kulturou, prostudovala dostatečné množství primární i sekundární literatury a dokázala představit i vlastní badatelské výsledky na otázku, kterou si položila. Přesto, že úvodní a závěrečná část nemají bezchybnou krystalicky jasnou strukturu, navrhuji vzhledem ke kvalitní hlavní části práce hodnocení výborně.

Marie Novotná
3.června 2013